

POWIATOWY URZĄD PRACY W KŁODZKU

ul. Okrzei 8a, 57-300 Kłodzko, ☎ / 📠: (0-74) 865-74-10, 865-74-20
e-mail: wrkl@praca.gov.pl www: www.pup.klodzko.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KŁODZKIM I PÓŁROCZE 2008

Kłodzko, wrzesień 2008

I. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku zgodnie z art.8, ust.1, pkt. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. Z 2008r.,Nr 69, poz. 415 z póź. zm.) prowadzi monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który wykonywany jest na podstawie wytycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, będące jednocześnie koordynatorem działań.

1. Cel opracowania

Celem prowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest obserwowanie zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy. Do zadań instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy należy skuteczne prognozowanie zawodów przyszłościowych i schyłkowych oraz wskazywanie dziedzin, w których należy zwiększyć, zrównoważyć lub całkowicie wyłączyć liczbę uczącej się młodzieży w określonych typach szkół. Ponadto celem prowadzonego monitoringu jest także określanie stopnia natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej w powiecie kłodzkim, stworzenie bazy informacyjnej, określanie efektywnych kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych, ewentualną korektę ich treści, jak również spowodowanie wzrostu efektywności działań usług rynku pracy. Sformułowanie tych informacji skutecznie przyczyni się do wzrostu efektywności działań usług rynku pracy, co spowoduje spełnienie oczekiwań osób bezrobotnych i wymagań lokalnych pracodawców.

2. Metodologia

Dane sporządzono na podstawie analizy dokumentu statystycznego urzędu tj. Sprawozdania MPiP-01 oraz załącznika nr 2- *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Stan za I półrocze 2008r.* i załącznika nr 3- *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2008r.* Ponadto wykorzystano dane zawarte w raportach programu „Syriusz”.

II. Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodowych)

Na koniec czerwca 2008r. zarejestrowanych było 11747 osób bezrobotnych, w tym 6302 kobiet. W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego ogólna liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1814 osób, w tym o 977 kobiet.

Stopa bezrobocia na koniec 30.06.2008r.. wynosiła **20,3 %** i uległa zmniejszeniu do ostatniego okresu sprawozdawczego o **2,7 %**

Wybrane kategorie:

- zamieszkali na wsi-4766 osoby tj. 40,57%, w tym 2604 kobiet
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły- 255 osób tj. 2,17%, w tym 144 kobiety

Osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- do 25 roku życia-1904 osób tj.16,20 %, w tym 1086 kobiet
- długotrwale bezrobotni-7258 osób tj.61,78 % , w tym 4201 kobiet
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych-4146 osób tj. 35,29 %, w tym 2368 kobiet
- osoby powyżej 50 roku życia-1319 osób tj. 11,22 %, w tym 1185 kobiet
- osoby niepełnosprawne- 411osób tj. 3,49%, w tym 211 kobiet

1. Bezrobotni według zawodów

W PUP w Kłodzku liczba bezrobotnych na dzień 30.06.2008r. wynosiła **11747** osoby w tym **6302** kobiet i zostali sklasyfikowani w **781** zawodach. Największą liczbę zarejestrowanych stanowiły osoby sklasyfikowane w grupie *bez zawodu* tj. **2597**, co stanowi **22,10%**. Liczba ta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego o **278 osób**.

Analizując oba okresy sprawozdawcze można stwierdzić, że nie uległy zasadniczym zmianom rankingi zawodów, w których utrzymuje się największa liczba bezrobotnych i zaliczamy tu m. in. sprzedawca, murarz, kucharz, stolarz, ekonomista, magazynier, krawiec, zdobnik szkła. Tabela nr 1 przedstawia bezrobotnych wg zawodów do liczby 51 osób.

Tabela nr 1. Bezrobotni wg zawodów stan na 30.06.2008r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety
1	"000000"	Bez zawodu	2597	1476
2	"522107"	Sprzedawca	805	708
3	"712102"	Murarz	379	6
4	"512201"	Kucharz	354	301
5	"914103"	Robotnik gospodarczy	337	135
6	"722204"	Ślusarz	257	8
7	"743304"	Krawiec	231	228
8	"732407"	Zdobnik szkła	202	137
9	"241102"	Ekonomista	201	173
10	"512302"	Kelner	180	161
11	"311204"	Technik budownictwa	154	47
12	"743604"	Szwaczka	154	152
13	"913207"	Sprzątaczk	151	148
14	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	149	125
15	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	140	0
16	"742204"	Stolarz	118	2
17	"931301"	Robotnik budowlany	118	3
18	"413103"	Magazynier	103	42
19	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	99	0
20	"743206"	Tkacz	97	88
21	"311502"	Technik mechanik	91	5
22	"321208"	Technik rolnik	90	73
23	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	89	82
24	"714101"	Malarz budowlany	84	18
25	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	81	0
26	"743702"	Tapicer	77	36
27	"913204"	Pomoc kuchenna	76	73
28	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	73	62
29	"631102"	Robotnik leśny	73	15
30	"741201"	Cukiernik	71	52
31	"913206"	Salowa	66	66
32	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	62	55
33	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	57	42
34	"512301"	Bufetowy [barman]	57	47
35	"741203"	Piekarz	55	12
36	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	54	40
37	"712302"	Stolarz budowlany	53	3

38	"224101"	Pielęgniarka	51	50
39	„,000000”	Pozostałe zawody	3661	1631
			11747	6302

Tabela nr 2. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy- stan na 30.06.2008r.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu	Bezrobotni stan w końcu I-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu	Oferty pracy stan w końcu I-półrocza
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	105	222	59	13
Rybackstwo	1	7	0	0
Górnictwo	31	116	7	1
Przetwórstwo przemysłowe	1024	1685	294	54
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	22	45	18	0
Budownictwo	337	520	116	21
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	544	1075	398	36
Hotele i restauracje	204	352	204	34
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	107	193	74	10
Pośrednictwo finansowe	37	67	63	0
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	964	1129	392	104
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	268	450	380	23
Edukacja	103	236	132	32
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	269	431	331	5
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1390	2540	258	14
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	4	7	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	227	545	0	0
Ogółem	5637	9620	2726	347

2. Bezrobotni absolwenci

Udzielenie możliwie pełnej pomocy poprzez działania wspierające i promujące zatrudnienie oraz samozatrudnienie młodzieży, w tym absolwentom wszystkich typów szkół tak, aby nie stawali się i nie pozostawali bezrobotnymi należy do najważniejszych zadań urzędu pracy. Pierwsza praca

na ogół decyduje o dalszej karierze zawodowej. Młodzi ludzie, wchodzący w życie zawodowe, często nie zdają sobie sprawy z własnych atutów. Ich poczuciu niepewności na rynku pracy towarzyszą zwykle wątpliwości, co do słuszności wyboru i niewiara w skuteczność własnych działań. Wynikać one mogą z braku informacji o rynku pracy. Bezrobocie dotyka dobrze wykształconych młodych ludzi. Pracodawcy potrzebują przede wszystkim pracowników doświadczonych, dlatego nawet najlepiej wykształceni młodzi ludzie mają problemy ze znalezieniem pracy.

W PUP w Kłodzku na koniec czerwca 2008r. zarejestrowanych było 556 absolwentów, w tym 338 kobiet. Z tabeli nr 3 wynika, że największą liczbę bezrobotnych generują absolwenci bez zawodu, czyli są to osoby po liceach ogólnokształcących i profilowanych. Porównując liczbę bezrobotnych absolwentów z liczbą bezrobotnych ogółem należy stwierdzić, że w urzędzie zarejestrowana jest mała liczba ludzi młodych w zawodach: technolog robót wykończeniowych w budownictwie, mechanik pojazdów samochodowych, stolarz, malarz, cieśla, handlowiec, fryzjer.

Tabela nr 3 Bezrobotni absolwenci- stan na 30.06.2008r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety
1	"000000"	Bez zawodu	357	225
2	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	16	15
3	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	13	10
4	"241102"	Ekonomista	10	9
5	"311502"	Technik mechanik	9	0
6	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	8	3
7	"311401"	Technik elektronik	7	0
8	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	7	6
9	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	6	4
10	"311204"	Technik budownictwa	6	1
11	"213990"	Pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	5	2
12	"346104"	Pracownik socjalny	5	5
13	"522107"	Sprzedawca	5	4
14	"311909"	Technik poligraf	4	0
15	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	4	4
16	"422201"	Recepcjonista	4	3
17	"512202"	Kucharz małej gastronomii	4	2
18	"712102"	Murarz	4	0
19	"221102"	Biolog	3	2

20	"244104"	Pedagog	3	3
21	"312102"	Technik informatyk	3	0
22	"211103"	Fizyk	2	1
23	"214203"	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	2	2
24	"222201"	Specjalista żywienia człowieka	2	2
25	"223903"	Fizjoterapeuta	2	2
26	"241990"	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	1
27	"311209"	Technik ochrony środowiska	2	1
28	"311302"	Technik elektryk	2	0
29	"341401"	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	2	1
30	"341403"	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	2	2
31	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	2	2
32	"512201"	Kucharz	2	2
33	"514109"	Fryzjer damski	2	2
34	"722204"	Ślusarz	2	0
35	"732407"	Zdobnik szkła	2	2
36	"741201"	Cukiernik	2	0
37	"213903"	Specjalista zastosowań informatyki	1	0
38	"214102"	Architekt krajobrazu	1	0
39	"214211"	Inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne	1	1
40	"214290"	Pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	1	0
41	"214301"	Inżynier elektryk	1	0
42	"221105"	Mikrobiolog	1	1
43	"222108"	Specjalista ochrony środowiska	1	0
44	"223907"	Specjalista organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia	1	1
45	"224101"	Pielęgniarka	1	1
46	"241911"	Specjalista do spraw konsultingu	1	1
47	"242904"	Prawnik legislator	1	1
48	"242990"	Pozostali prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0
49	"244202"	Historyk	1	0
50	"244302"	Filolog – filologia obcojęzyczna	1	1
51	"244303"	Filolog – filologia polska	1	1
52	"247901"	Specjalista administracji publicznej	1	0
53	"247990"	Pozostali specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1
54	"313104"	Fotograf	1	1
55	"315202"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	1	1
56	"322303"	Technik dentystyczny	1	1
57	"413103"	Magazynier	1	0

58	"513204"	Zabiegowy balneologiczny	1	0
59	"513301"	Opiekunka domowa	1	1
60	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	1	1
61	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	1	1
62	"514990"	Pozostali pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1
63	"711101"	Górnik eksploatacji podziemnej	1	0
64	"712301"	Cieśla	1	0
65	"713401"	Monter izolacji budowlanych	1	0
66	"713901"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1	0
67	"714103"	Malarz – tapeciarsz	1	0
68	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	1	0
69	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	1	0
70	"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1	0
71	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	1	0
72	"725190"	Pozostali monterzy elektronicy	1	1
73	"725301"	Monter mechatronik	1	0
74	"734502"	Introligator poligraficzny	1	1
75	"742204"	Stolarz	1	0
76	"744304"	Obuwnik przemysłowy	1	1
77	"913204"	Pomoc kuchenna	1	0
78	"914103"	Robotnik gospodarczy	1	1
79	"931301"	Robotnik budowlany	1	0
			556	338

III. Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodowych)

Rynek pracy, to mechanizm odpowiedniego dopasowania podaży i popytu na pracę. Dopasowania wyrażają warunki na jakich dokonuje się transakcja między osobami oferującymi pracę (pracobiorcami), za określoną płacę a jej nabywcami (pracodawcami). Natomiast przedmiotem wymiany jest sprzedaż, czyli kupno czynnika produkcji, którym jest praca. Elementami rynku pracy są popyt na pracę, podaż pracy i płaca realna.

Popyt na pracę, to zapotrzebowanie na pracę zgłoszone przez pracodawców, przedmiotem transakcji jest praca. Podaż pracy to zachowania ludzi chętnych do pracy.

Jeżeli przyjmujemy, że istnieje możliwość swobodnego przepływu pracowników pomiędzy poszczególnymi podmiotami gospodarczymi to równowaga na rynku pracy będzie kształtowana poprzez model wolnego rynku (prawo popytu i podaży).

1. Tabela nr 4 przedstawia oferty pracy zgłoszone 30.06.2008rr. i wynika z niej, że najwięcej miejsc pracy zgłoszonych było dla pracowników niewykwalifikowanych, sprzedawców, pracowników biurowych i administracyjnych, robotników budowlanych i szwaczek. Nieco mniej ofert proponowanych było dla pracowników gastronomii np. kucharz, kelner, bufetowy, dla przedstawicieli handlowych i recepcjonistów oraz dla spawaczy i mechaników samochodowych.

Tabela nr 4 Ofert pracy zgłoszone w I półroczu 2008r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I-półroczu
1	"914103"	Robotnik gospodarczy	572
2	"522107"	Sprzedawca	223
3	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	168
4	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	146
5	"000000"	Bez zawodu	108
6	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	94
7	"743604"	Szwaczka	78
8	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	77
9	"512201"	Kucharz	63
10	"512302"	Kelner	50
11	"931301"	Robotnik budowlany	49
12	"932103"	Pakowacz	47
13	"913204"	Pomoc kuchenna	43
14	"712102"	Murarz	37
15	"413103"	Magazynier	34

16	"913203"	Pokojowa [w hotelu]	29
17	"343201"	Księgowy [samodzielny]	28
18	"742302"	Pilarz	28
19	"422201"	Recepcjonista	21
20	"512301"	Bufetowy [barman]	21
21	"913207"	Sprzątaczk	21
22	"411101"	Sekretarka	20
23	"341102"	Doradca inwestycyjny	16
24	"348202"	Bibliotekarz	15
25	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	15
26	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	15
27	"832201"	Kierowca autobusu	15
28	"224101"	Pielęgniarka	14
29	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	13
30	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	13
31	"312102"	Technik informatyk	12
32	"712901"	Konserwator budynków	12
33	"931201"	Kopacz	12
34	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	12
35	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	11
36	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	11
37	"722204"	Ślusarz	11
38	"513102"	Opiekunka dziecięca	10
39	"611104"	Rolnik upraw polowych	10
40	"711301"	Kamieniarz	10
41	"742204"	Stolarz	10
42	"743702"	Tapicer	10
43	"827101"	Operator urządzeń przetwórstwa drobiu	10
			2214

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- Zawody o wskaźniku $> 1,1$ to zawody deficytowe,
- Zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $< 0,9; 1,1>$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- Zawody o wskaźniku $< 0,9$ to zawody nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, na które występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie. **Zawody zrównoważone** to takie, w których liczba poszukujących pracy równoważy się z liczbą ofert pracy w danym zawodzie. **Zawody nadwyżkowe** to takie, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

1. Tabela nr 5 przedstawia w/w w poszczególnych grupach zawodowych i tak za ważniejsze zawody deficytowe w powiecie kłodzkim wymienić należy m. in.: operatorzy maszyn, informatycy i graficy komputerowi, pracownicy pomocniczy w budownictwie, nauczyciele szkół podstawowych, pracownicy biurowi, pracownicy sektora turystycznego tj. informatorzy, piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni, opiekunki dziecięce. Zrównoważone grupy zawodów tom. in.: pracownicy pomocy społecznej, operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych, operatorzy maszyn obróbki drewna i wyrobów piekarniczych. Natomiast jak pokazuje tabela do zawodów nadwyżkowych zaliczyć należy m. in.: spawacze, księgowi, kierowcy samochodów ciężarowych, robotnicy przy pracach prostych, agenci ds. sprzedaży, kelnerzy, lakiernicy, masarze i pracownicy w przetwórstwie ryb, frezerzy, betoniarze, introligatorzy, ogrodnicy terenów zieleni, murarze i pokrewni, pielęgniarki, fizjoterapeuci, inżynierowie budownictwa i ochrony środowiska, blacharze, inżynierowie i technicy mechanicy.

Tabela nr 5 Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"2234"	Farmaceuci	MAX
2	"3411"	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	MAX
3	"1319"	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
4	"3222"	Optycy	MAX
5	"3118"	Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	MAX
6	"5144"	Praktykujący niekonwencjonalne metody terapii	MAX
7	"2444"	Psycholodzy i pokrewni	MAX
8	"7135"	Szklarze i pokrewni	MAX
9	"8232"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	MAX

10	"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	10
11	"2359"	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	7
12	"5159"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	6,25
13	"8111"	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	6
14	"3482"	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	5
15	"8322"	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	5
16	"7133"	Tynkarze i pokrewni	5
17	"2451"	Literaci, dziennikarze i pokrewni	4
18	"3412"	Pośrednicy ubezpieczeniowi	3,67
19	"4221"	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	3,5
20	"3131"	Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	3,5
21	"5149"	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	3
22	"8285"	Monterzy wyrobów z drewna	3
23	"9141"	Gospodarze budynków	2,93
24	"3431"	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	2,9
25			
26	"4111"	Sekretarki	2,86
27	"5131"	Opiekunki dziecięce	2,5
28	"2431"	Archiwiści i muzealnicy	2,25
29	"2321"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	2,23
30	"7423"	Ustawiacze-operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	2,18
31	"3429"	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	2
32	"7137"	Monterzy sieci komunalnych* (zawód szkolny: Monter sieci komunalnych - obejmuje grupę elementarną 7137)	2
33	"5139"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2
34	"8212"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, elementów betonowych i kamiennych i pokrewni	2
35	"9142"	Myjący pojazdy i szyby	2
36	"3432"	Księgowi	1,87
37	"4191"	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1,73
38	"9321"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1,63
39	"2332"	Nauczyciele przedszkoli	1,5
40	"8141"	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	1,5
41	"8278"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni	1,5
42	"2331"	Nauczyciele szkół podstawowych	1,33
43	"3311"	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1,33
44	"3415"	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1,33
45	"6111"	Rolnicy produkcji roślinnej	1,25
46	"7113"	Robotnicy obróbki kamienia	1,11
47	"4222"	Recepcjoniści i rejestratorzy	1,05

48	"4212"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1
49	"4211"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1
50	"1225"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	1
51	"3471"	Plastycy i pokrewni	1
52	"4113"	Operatorzy wprowadzania danych	1
53	"2239"	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani	1
54	"4121"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	1
55	"8287"	Monterzy wyrobów złożonych	1
56	"7421"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1
57	"8231"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	1
58	"7436"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,89
59	"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,83
60	"8323"	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,76
61	"3416"	Zaopatrzeniowcy	0,75
62	"8332"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,71
63	"3461"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,69
64	"5141"	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	0,68
65	"7132"	Posadzkarze i pokrewni	0,67
66	"5121"	Pracownicy usług domowych i pokrewni	0,67
67	"7313"	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0,67
68	"5123"	Kelnerzy i pokrewni	0,66
69	"9152"	Portierzy, woźni i pokrewni	0,63
70	"7243"	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,62
71	"9132"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	0,61
72	"8321"	Kierowcy samochodów osobowych	0,6
73	"9133"	Praczkę ręczne i prasowacze	0,6
74	"3121"	Technicy informatycy	0,59
75	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,56
76	"5221"	Sprzedawcy i demonstratorzy	0,55
77	"4131"	Magazynierzy i pokrewni	0,53
78	"6212"	Ogrodnicy terenów zieleni	0,5
79	"7244"	Monterzy linii elektrycznych	0,5
80	"3475"	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	0,5
81	"3229"	Średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,5
82	"8251"	Maszyniści maszyn drukujących* (zawód szkolny: Drukarz - obejmuje grupę elementarną 8251)	0,5
83	"8284"	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	0,5
84	"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,48
85	"8291"	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	0,43
86	"7131"	Dekarze	0,42

87	"2222"	Specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka	0,4
88	"3224"	Fizjoterapeuci i pokrewni	0,36
89	"1229"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33
90	"2149"	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33
91	"9151"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,33
92	"9162"	Zamiatacze i pokrewni	0,33
93	"2241"	Pielęgniarki	0,33
94	"5122"	Kucharze	0,32
95	"7213"	Blacharze* (zawód szkolny: Blacharz - obejmuje grupę elementarną 7213)	0,3
96	"7129"	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,29
97	"7142"	Lakiernicy* (zawód szkolny: Lakiernik - obejmuje grupę elementarną 7142)	0,29
98	"3223"	Asystenci i technicy dentystyczni	0,29
99	"7136"	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych* (zawód szkolny: Monter instalacji i urządzeń sanitarnych - obejmuje grupę elementarną 7136)	0,29
100	"3152"	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	0,27
101	"8211"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,27
102	"3476"	Animatorzy kultury	0,25
103	"5133"	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,25
104	"7435"	Krojczone	0,25
105	"7124"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,24
106	"7322"	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0,21
107	"7212"	Spawacze i pokrewni	0,21
108	"2242"	Położne	0,2
109	"3422"	Spedytorzy i pokrewni	0,2
110	"2419"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,19
111	"7437"	Tapicerzy i pokrewni	0,19
112	"8162"	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	0,19
113	"7121"	Murarze i pokrewni	0,18
114	"8331"	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	0,17
115	"7242"	Elektromonterzy	0,17
116	"7123"	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	0,15
117	"7412"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,13
118	"1314"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	0,13
119	"7122"	Betoniarze	0,11
120	"9331"	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	0,11
121	"7422"	Stolarze i pokrewni	0,11
122	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	0,1
123	"2142"	Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	0,1
124	"2429"	Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1

125	"7433"	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	0,1
126	"7222"	Ślusarze i pokrewni	0,08
127	"6311"	Robotnicy leśni i pokrewni	0,08
128	"7233"	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik - monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	0,08
129	"2139"	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08
130	"7139"	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08
131	"3119"	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,03
132	"7141"	Malarze budowlani i pokrewni	0,03
133	"7251"	Monterzy elektronicy* (zawód szkolny: Monter - elektronik - obejmuje grupę elementarną 7251)	0,03
134	"3419"	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,02
135	"3414"	Organizatorzy turystyki i pokrewni	0,02
136	"2411"	Ekonomiści	0,01
137	"3112"	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	0,01
138	"2121"	Matematycy i pokrewni	0
139	"4114"	Maszynistki i stenografowie	0
140	"2311"	Nauczyciele szkół wyższych	0
141	"1212"	Zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów	0
142	"2231"	Lekarze	0
143	"4223"	Telefoniści	0
144	"3113"	Technicy elektrycy	0
145	"3115"	Technicy mechanicy	0
146	"3211"	Technicy analityki medycznej	0
147	"3212"	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	0
148	"3117"	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
149	"3116"	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	0
150	"3114"	Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni	0
151	"3213"	Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	0
152	"6211"	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0
153	"2113"	Chemicy	0
154	"2454"	Choreografowie i tancerze baletowi	0
155	"2211"	Biolodzy	0
156	"2432"	Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	0
157	"3214"	Dietetycy i żywieniowcy	0
158	"2443"	Filolodzy i tłumacze	0
159	"2111"	Fizycy i astronomowie	0
160	"2442"	Filozofowie, historycy i politolodzy	0
161	"3221"	Higieniści	0
162	"1232"	Kierownicy działów osobowych i pokrewnych	0

163	"1233"	Kierownicy działów marketingu i sprzedaży	0
164	"5112"	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	0
165	"1235"	Kierownicy działów zaopatrzenia i dystrybucji	0
166	"1313"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie	0
167	"1234"	Kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych	0
168	"1317"	Kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu	0
169	"1231"	Kierownicy działów finansowych i administracyjnych	0
170	"1315"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0
171	"1316"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności	0
172	"1311"	Kierownicy małych przedsiębiorstw w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie	0
173	"1223"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	0
174	"1239"	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
175	"1222"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	0
176	"1224"	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0
177	"3143"	Piloci statków powietrznych i pokrewni	0
178	"7241"	Elektromechanicy* (zawód szkolny: Elektromechanik - obejmuje grupę elementarną 7241)	0
179	"4214"	Inkasenci i poborcy	0
180	"2143"	Inżynierowie elektrycy	0
181	"2145"	Inżynierowie mechanicy	0
182	"2148"	Inżynierowie geodeci i kartografowie	0
183	"2144"	Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	0
184	"2147"	Inżynierowie górnicy, metalurzy i pokrewni	0
185	"2221"	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
186	"3151"	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	0
187	"4141"	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	0
188	"7211"	Formierze odlewniczy i pokrewni	0
189	"6321"	Hodowcy ryb	0
190	"6122"	Hodowcy drobiu	0
191	"6121"	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	0
192	"6129"	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
193	"7221"	Kowale, hartownicy i pokrewni	0
194	"2453"	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0
195	"2471"	Kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej	0
196	"7134"	Monterzy izolacji	0
197	"7253"	Monterzy mechatronicy	0
198	"7138"	Monterzy systemów rurociągowych* (zawód szkolny: Monter systemów rurociągowych - obejmuje grupę elementarną 7138)	0

199	"7252"	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych* (zawód szkolny: Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych - obejmuje grupę elementarną 7252)	0
200	"3451"	Policjanci	0
201	"5132"	Pomocniczy personel medyczny	0
202	"6131"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0
203	"7125"	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	0
204	"6411"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
205	"7143"	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
206	"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
207	"0111"	Żołnierze zawodowi	0
208	"0141"	Żołnierze okresowej służby wojskowej	0
209	"0121"	Żołnierze zasadniczej służby wojskowej	0
210	"3227"	Operatorzy aparatury medycznej	0
211	"3132"	Operatorzy urządzeń nadawczych i telekomunikacyjnych	0
212	"2114"	Specjaliści nauk o Ziemi	0
213	"2412"	Specjaliści do spraw finansowych	0
214	"2445"	Specjaliści do spraw społecznych	0
215	"2414"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0
216	"2413"	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
217	"2479"	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	0
218	"2452"	Artyści plastycy	0
219	"2141"	Architekci, urbaniści i pokrewni	0
220	"2441"	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0
221	"3481"	Pracownicy archiwów	0
222	"4216"	Pracownicy lombardów	0
223	"4133"	Pracownicy do spraw transportu	0
224	"5143"	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0
225	"3472"	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	0
226	"2131"	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	0
227	"2455"	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni	0
228	"3442"	Urzędnicy do spraw podatków	0
229	"3225"	Asystenci weterynaryjni	0
230	"4213"	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych* (zawód szkolny: Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych - obejmuje grupę elementarną 4213)	0
231	"5142"	Osoby do towarzystwa	0
232	"7223"	Ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali* (zawód szkolny: Operator obrabiarek skrawających - obejmuje grupę elementarną 7223)	0
233	"5151"	Strażacy	0
234	"2122"	Statystycy	0
235	"5153"	Strażnicy ochrony kolei	0
236	"3452"	Funkcjonariusze ochrony państwa	0

237	"3453"	Funkcjonariusze Służby Więziennej	0
238	"3441"	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0
239	"3473"	Muzycy, piosenkarze i tancerze	0
240	"1211"	Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	0
241	"6331"	Rybacy morscy	0
242	"3417"	Rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	0
243	"7111"	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0
244	"8341"	Marynarze i pokrewni	0
245	"7411"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
246	"8333"	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
247	"9161"	Ładowacze nieczystości	0
248	"7443"	Obuwnicy* (zawód szkolny: Obuwnik - obejmuje grupę elementarną 7443)	0
249	"7342"	Odlewacze i galwanizerzy poligraficzni	0
250	"7324"	Zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	0
251	"7311"	Mechanicy precyzyjni* (zawód szkolny: Mechanik precyzyjny - obejmuje grupę elementarną 7311)	0
252	"8124"	Ciągacze i tłoczarze	0
253	"7341"	Składacze tekstów	0
254	"7432"	Tkacze, dziewiarze i pokrewni* (zawód szkolny: Rękodzielnik wyrobów włókienniczych - obejmuje grupę elementarną 7432)	0
255	"8161"	Elektroenergetycy i pokrewni	0
256	"7424"	Plecionkarze, szrotkarze i pokrewni	0
257	"7345"	Introligatorzy* (zawód szkolny: Introligator - obejmuje grupę elementarną 7345)	0
258	"7344"	Fotografowie poligraficzni	0
259	"7321"	Formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	0
260	"7343"	Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	0
261	"8283"	Monterzy sprzętu elektronicznego	0
262	"8281"	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0
263	"8282"	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	0
264	"9131"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
265	"9212"	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	0
266	"7414"	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
267	"7413"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
268	"9211"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0
269	"9311"	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	0
270	"8334"	Operatorzy wózków podnośnikowych	0
271	"8143"	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	0
272	"8261"	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0
273	"8142"	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	0
274	"8262"	Operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni	0

275	"8253"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0
276	"8123"	Operatorzy pieców i urządzeń do obróbki cieplnej metali	0
277	"8272"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	0
278	"8112"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	0
279	"8273"	Operatorzy maszyn i urządzeń przetwórstwa zbożowego i pokrewni	0
280	"8222"	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów wybuchowych i pokrewni	0
281	"8154"	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	0
282	"8264"	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni	0
283	"8151"	Operatorzy urządzeń do rozdrabniania, mieszania i granulowania chemikaliów	0
284	"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
285	"8224"	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów.	0
286	"8159"	Operatorzy urządzeń przetwórstwa chemicznego gdzie indziej niesklasyfikowani	0
287	"8163"	Operatorzy pomp, sprężarek, urządzeń uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i pokrewni	0
288	"8275"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	0
289	"8274"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0
290	"8269"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
291	"8132"	Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego* (zawód szkolny: Operator urządzeń przemysłu ceramicznego - obejmuje grupę elementarną 8132)	0
292	"8131"	Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego* (zawód szkolny: Operator urządzeń przemysłu szklarskiego - obejmuje grupę elementarną 8131)	0
293	"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych* (zawód szkolny: Operator maszyn i urządzeń metalurgicznych - obejmuje grupę elementarną 8121)	0
294	"9111"	Sprzedawcy uliczni	0
295	"7346"	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	0
296	"7431"	Przygotowywacze włókna i przędzarze	0
297	"7434"	Kuśnierze i pokrewni	0
298	"8312"	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
299	"7331"	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	0
300	"9153"	Wybierający pieniądze z automatów, odczytujący liczniki i pokrewni	0

IV. Wnioski

Prowadzony przez PUP monitoring to zadanie nowe, realizowane na podstawie dokumentów statystycznych, natomiast niewątpliwym utrudnieniem jest brak przygotowania merytorycznego pracowników urzędów pracy do jego wykonywania. Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach i in. pozwoliłoby pozyskać dodatkową wiedzę z zakresu analiz porównawczych, gwarantując prawidłowość wykonywanego zadania oraz zwiększenie jego efektów i wartości. Dlatego też nasza propozycja dotyczy konieczności organizacji cyklicznych szkoleń (konsultacji) dla pracowników PUP zajmujących się monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Spowodowałoby to ujednoczenie prac we wszystkich urzędach w Polsce, przy zachowaniu autonomicznej specyfiki każdego powiatu.

Z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz przeprowadzonej analizy bezrobocia, ofert pracy i zawodów można zasygnalizować następujące spostrzeżenia

1. Pracodawcy nie zawsze realizują zapis ustawy tj. o obowiązku informowania na bieżąco urzędu pracy o wolnych miejscach zatrudnienia i z pominięciem PUP poszukują pracowników poprzez np. internet, prasę, prywatne agencje pośrednictwa pracy, agencje pracy tymczasowej.
2. Pomimo zmniejszenia ilości osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie, nadal długotrwałe bezrobocie generują osoby sklasyfikowane w grupie *bez zawodu*
3. Faktyczny stan zatrudnienia w określonych zawodach fałszuje zatrudnienie nieformalne czyli tzw. szara strefa.
- 4 Liczbę zawodów nadwyżkowych wyraźnie zwiększają osoby nie zawsze gotowe i chętne do podjęcia pracy, a znajdujące się pod opieką OPS, które są zarejestrowane jedynie dla otrzymania świadczeń zdrowotnych.
5. Liczbę zawodów nadwyżkowych zwiększają osoby, które w odległym czasie zdobyły określone wykształcenie i nie posiadają odpowiednich tj. zgodnych ze standardami uprawnień np. budowlanych, mechanicznych do wykonywania zawodu i pomimo deklarowanej przynależności do danej grupy zawodowej, nie mogą wykonywać zawodu.
6. Rzeczywistą liczbę i wyszczególnienie zawodów deficytowych, „znikształcają” pojedyncze oferty pracy, które są często powtarzane przez tego samego pracodawcę.

8. Dużym znaczeniem w realizacji oferty pracy ma wysokość proponowanych zarobków, szczególnie w sytuacji udostępnienia rynku pracy dla Polaków przez niektóre kraje Unii Europejskiej

9 Największą część absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowić będzie grupa wg kodów zawodu - *bez zawodu*, czyli uczniowie liceów ogólnokształcących, w tym liceów profilowanych i oni wygenerują najliczniejszą grupę bezrobotnych wśród młodzieży do 25 roku życia.

Z poważaniem
z-ca Dyrektora d/s Rynku Pracy
Krzysztof Bolisęga

Sporządziła:

Krystyna Sokół